

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
OPOSDRU Regiunea București-BifovUniversitatea Spiru Haret
București

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007- 2013. Investește în oameni!

✉ Str. Italiană, nr. 28, sect.2, et. 1, București @ profemin@spiruharet.ro
☎ Tel. 021.455.1942 🌐 profemin.ro

PROFEMIN(POSDRU/144/6.3/5/126567)

SEMINAR REGIONAL DE CONȘTIENTIZARE ȘI SENSIBILIZARE PRIVIND EGALITATEA DE GEN ȘI DE ȘANSE - REGIUNEA CENTRU - BRAȘOV

13 DECEMBRIE 2014, ORA 11.00, AULA1

UNIVERSITATEA *SPIRU HARET* BRAȘOV, STR.TURNULUI, NR.7

CONȘTIENTIZAREA DIMENSIUNII DE GEN ÎN EDUCAȚIE. INEGALITĂȚI EDUCAȚIONALE ȘI DIFERENȚE DE GEN ÎN FORMAREA PROFESIONALĂ ÎN ROMÂNIA

Criteriul gen a constituit un aspect important în domeniul educației, de la primele forme de instrucție în familie și în comunitate, până la sistemele de învățământ din societatea contemporană. În perioade istorice și în contexte social-economice și culturale diferite, în planul educației s-au înregistrat modalități diferite de raportare la problematica de gen. Aceste modalități au oscilat între principiul separării pe sexe (educația fetelor/educația băieților) și cel al integrării (co-educație – educație comună pentru ambele sexe). Principalele elemente de diferențiere în educație, în raport cu genul, au făcut referire la aspecte precum:

- accesul la educație (în funcție de apartenența la un sex sau altul),
- conținutul învățării (diferențiere pe sexe, promovare de modele de gen, stereotipii de gen etc.),
- forme de organizare și parcursuri școlare de formare (cu elemente specifice pe sexe), caracteristici ale corpului profesoral destinat educării fetelor sau educării băieților.

Obligativitatea și gratuitatea, egalitatea de acces la educație și omogenizarea parcursurilor școlare între mediile de rezidență și între sexe s-a impus ca principiu de organizare a sistemului național de învățământ.

După 1944, decretele și legile asupra învățământului au promovat în primul rând accesul egal la educație, cu accent pe politici afirmative pentru categorii defavorizate.

În acest context, s-a ignorat dimensiunea de gen, educația adresându-se unui elev mediu, fără diferențe pe sexe, fără caracteristici individuale și fără nevoi proprii. Educația în spiritul diferenței, precum și educația pentru viața privată nu erau abordări încurajate în spațiul școlii. Exista, la nivel informal, practica segregării pe sexe la orele de educație fizică și la activitățile practice.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
OPIPOSDRU (Regiunea București-Ifov)Universitatea Spiru Haret
București

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007- 2013. Investește în oameni!

✉ Str. Italiană, nr. 28, sect.2, et. 1, București @ profemin@spiruharet.ro
☎ Tel. 021.455.1942 🌐 profemin.ro

PROFEMIN (POSDRU/144/6.3/5/126567)

Sistemul actual de învățământ românesc își propune ca principiu de organizare echitatea și egalitatea de șanse. La nivelul măsurilor de politică educațională, Legea învățământului și alte reglementări legislative nu se fac referiri explicite la egalitatea de gen, singura prevedere referindu-se la accesul egal la educație. Cu alte cuvinte, se continuă neutralitatea de gen, în ciuda adoptării Legii nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse între femei și bărbați; această situație este determinată și de timpul scurt de la promulgarea acestei legi, care cuprinde referiri explicite la accesul la educația continuă, includerea aspectelor de gen în curriculum, respectarea egalității de șanse în educație. Accentul pus pe formarea personalității, pe respectarea particularităților individuale și pe tratarea diferențiată constituie însă o prioritate a sistemului actual de învățământ, care promovează implicit respectarea particularităților de gen. În activitatea didactică apar diferențe de gen la diferite niveluri (valori promovate, relații educaționale, cultura școlară etc.).

O analiză succintă asupra problematicii de gen evidențiază două perspective majore: cea biologică și cea culturală.

Perspectiva biologică a tratării genului subscie în general motto-ului „anatomy is destiny”. Cu alte cuvinte, genul este, mai mult decât fundamentat biologic, programat și programant în evoluția socială a indivizilor. **Datul biologic** (rolul reproductiv diferit, diferențele hormonale, poziția ierarhică în grup, diviziunea muncii ș.a.) **guvernează asupra comportamentelor sociale, asupra relațiilor intra și inter-genuri**. Susținătorii cei mai consecvenți ai acestei abordări sunt etologii și socio-biologii.

Perspectiva culturală poate fi împărțită în mai multe direcții principale: **psihologică, psiho-sociologică, sociologică, antropologică, culturalistă**. Desigur, separarea aceasta este mai mult scolastică, deoarece, în fapt, ca transfer și utilizare de concepte și de perspective analitice, diferențele între abordări se reduc (micșorează). Ceea ce unește toate aceste perspective este **centrarea pe ideea „colonizării biologicului de către social”**. Cu alte cuvinte, biologicul este un dat, între altele, dar el este profund instrumentat, la nivel de gen, de latura socială. Identitatea de gen, relațiile intra și inter-genuri se produc pe parcursul unui proces continuu și laborios de comunicare și de negociere socială.

Interesul factorilor guvernamentali față de problematica de gen, manifestat mai ales în ultimii ani, poate fi ilustrat prin **dezvoltarea unor instituții cu responsabilități în domeniu** - ex. Direcția pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați (în cadrul Ministerului Muncii, Solidarității Sociale și Familiei), fondată în anul 1995, Subcomisia pentru Oportunități Egale (în cadrul Comisiei pentru Integrare Europeană a Parlamentului României), creată în 1997, Comisia Interministerială în

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
OPIPODRU (Regiunea București-Ifov)Universitatea Spiru Haret
București

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007- 2013. Investește în oameni!

✉ Str. Italiană, nr. 28, sect.2, et. 1, București @ profemin@spiruharet.ro
☎ Tel. 021.455.1942 🌐 profemin.ro

PROFEMIN (POSDRU/144/6.3/5/126567)

Domeniul Egalității de Șanse între Femei și Bărbați, înființată în 1999, Comisia pentru Egalitatea de Șanse între Femei și Bărbați (în cadrul Consiliului Economic și Social), creată în 2000, Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, înființat în 2001, Agenția Națională pentru Egalitatea de Șanse între femei și bărbați, a cărei bază pentru înființare a fost pusă la sfârșitul anului 2003, transformată în prezent în Departamentul

pentru Egalitatea de Șanse între femei și bărbați din cadrul Ministerului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice.

Activitatea instituțiilor guvernamentale menționate anterior a avut deseori un caracter nesistematic. Demersurile privind problematica de gen au căpătat coerență o dată cu conturarea unui context legislativ specific. Astfel, Legea nr. 202/2002 privind egalitatea de șanse între bărbați și femei funcționează în vederea eliminării discriminării directe și indirect după criteriul sex, în toate sferile vieții publice. Reglementările legislative definesc egalitatea de șanse între femei și bărbați, ca luarea în considerare a capacităților, a nevoilor și a aspirațiilor diferite ale persoanelor de sex feminin și, respectiv, masculin, și tratamentul egal al acestora.

Pe lângă instituțiile guvernamentale menționate anterior, s-au dezvoltat o multitudine de organizații non-guvernamentale, care promovează și susțin egalitatea de șanse între femei și bărbați la nivelul societății civile. Între acestea, un rol mai pregnant au: Societatea de Analize Feministe -AnA, Șanse Egale Pentru Femei (SEF), Centrul de Dezvoltare Curriculară și Studii de Gen - FILIA, Civic Education Project (CEP), Fundația pentru o Societate Deschisă, Centrul Parteneriat pentru Egalitate, Societatea pentru Educație Contraceptivă (SECS).

Dimensiunea de gen în educație

Sistemul de învățământ, prin conținuturi și prin modalități didactice de transmitere a acestora, prescrie modele de gen în ceea ce privește integrarea socială și dezvoltarea profesională a indivizilor. Această prescriere poate uzita de modul tradițional, "naturalizat" social (prin experiența familială, din grupul de prieteni, prin constrângeri socio-culturale) de abordare a relațiilor între genuri sau poate chestiona reflexiv acest mod, neluând lucrurile ca fiind "de la sine înțelese".

În ceea ce privește dimensiunea de gen în educație, procesul investigativ este abia la începuturi. Au aparut o serie de studii și proiecte realizate în această direcție, unul dintre factorii principali ai selecției fiind nivelul de mediatizare a acestora.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
OPOSDRU (Regiunea București-Bifov)Universitatea Spiru Haret
București

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007- 2013. Investește în oameni!

✉ Str. Italiană, nr. 28, sect.2, et. 1, București @ profemin@spiruharet.ro
☎ Tel. 021.455.1942 🌐 profemin.ro

PROFEMIN (POSDRU/144/6.3/5/126567)

O cercetare care explorează dimensiunea de gen în educația preșcolară, realizată în 2000, o reprezintă ***Stereotipurile etnice și de gen la preșcolari***. Metodologia folosită de autori este de factură psiho-sociologică și este utilizată în scopul evidențierii manifestării stereotipurilor etnice și de gen la nivel de relații intragrup și inter-grupuri, la vârsta preșcolară.

Principalele elemente legate de tematică relevate de studiu sunt:

- Expresiile stereotipice sunt folosite diferit de la o grupă de vârstă la alta, în sensul includerii, respectiv excluderii persoanelor din afara grupului propriu (datorită modelului educațional promovat, mai cooperant la grupa pregătitoare decât la cea mare).

- Structurarea trăsăturilor de gen urmează linia stereotipizării: băieții – puternici, curajoși, iar fetele – atente la nevoile băieților, sensibile, grijulii, cu manifestări artistice. Studiul a confirmat ipoteza conform căreia imaginea de sine a copilului, în raport cu genul, se formează încă de la vârste timpurii, prin inculcarea modelelor sociale de relaționare între grupuri, ca rezultat al modelelor parentale, dar prin confirmarea și întărirea lor de către grupul de co-vârstnici.

Studiul ***Stereotipuri de gen în educație: cazul unor manuale de ciclu primar*** are ca obiectiv investigarea dimensiunii de gen, așa cum apare aceasta în două manuale alternative de Limba română pentru ciclul primar. Aspectele urmărite prin analiza de text și de imagine sunt: modelul de feminin/masculin propus, acțiunile pe care le realizează fetele/băieții, respectiv femeile/bărbații, imaginile, rolurile și meseriile atribuite acestora.

Concluziile desprinse sunt: băieții/bărbații domină cantitativ – ca prezență în texte și imagini; băieții/bărbații sunt cei care fac, iar fetele/femeile sunt cele care sunt; rolurile și meseriile atribuite celor două sexe sunt tradiționale și anacronice.

În studiul ***Manifestări explicite și implicite ale genului în programele și manualele școlare*** s-a avut în vedere evaluarea modalităților de reflectare a dimensiunii de gen în curriculum-ul școlar, la nivelul ciclurilor primar și gimnazial.

Studiul a avut în vedere următoarele aspecte: obiective-cadru, obiective de referință, activități de învățare, conținuturi, sugestiile pentru autorii de manuale și sugestiile metodologice pentru profesori, limbajul general folosit (ca mesaj explicit sau implicit), standarde curriculare, descriptori de performanță.

Concluziile principale ale studiului au evidențiat următoarele aspecte:

- Conținuturile educaționale promovează un model static al relațiilor de gen, fiind indusă mai degrabă segregarea decât colaborarea de gen.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
OPPSORU Regiunea București-Ifov

Universitatea Spiru Haret
București

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007- 2013. Investește în oameni!

✉ Str. Italiană, nr. 28, sect.2, et. 1, București @ profemin@spiruharet.ro
☎ Tel. 021.455.1942 🌐 profemin.ro

PROFEMIN(POSDRU/144/6.3/5/126567)

- Genul este construit dihotomic, tendința fiind de esențializare a diferențelor de gen (definirea se face mai mult prin deosebiri decât prin asemănări).
- Rolurile de gen sunt preponderent tradiționale și anacronice (nu sunt actualizate, nu oferă o imagine la zi a situației, inhibând posibilitatea comparării, a alegerii dintre alternative).
- Construcția genului se face prin uniformitate și nu prin diversitate (nu se asociază genului diverse situații, circumstanțe de vârstă, economice, culturale, educaționale, experiență personală etc.).

Studiul *Aspecte de gen în formarea inițială* a investigat modul în care cadrele didactice (educatori și învățători) sunt pregătite să trateze și să gestioneze problematica de gen în educație.

Concluziile conturate în urma acestei analize au fost:

- Se înregistrează o invizibilitate de gen, ca formă de sexism curricular.
- Tematica educației pentru gen nu este o preocupare explicită și concertată.
- Fiind formate în instituții de învățământ hiper-feminizate, absolventele colegiilor pentru institutori și ale școlilor normale pornesc în carieră cu un handicap major în ceea ce privește tratarea chestiunilor de gen la clasă.
- Există o probabilitate puternică a unor așteptări de performanță mai bună a băieților la discipline matematice și tehnice, respectiv la cele umaniste pentru fete.
- Este de așteptat o evaluare mai pozitivă a fetelor, în detrimentul băieților.

O altă abordare care face referiri implicite și la dimensiunea de gen este *Formarea elevilor pentru o viață personală din perspectiva privatității*.

Obiectivul cercetării l-a constituit analiza aspectelor de viață cotidiană prezente în cadrul programelor și manualelor școlare.

Studiul a evidențiat faptul că școala românească nu asigură o pregătire suficientă a absolvenților – fete și băieți – pentru viața privată, accentul punându-se mai mult pe latura publică a vieții personale. La finalul parcursului lor școlar, aceștia nu dețin abilitățile necesare unui parteneriat de gen în viața privată.

Obiectivul unui alt studiu referitor la dimensiunea de gen în educație l-a constituit *„conturarea percepției pe care elevii, profesorii și experții în educație o au asupra prezenței și manifestării concrete a dimensiunii de gen în educație”*.

Principalele concluzii sunt:

- O bună parte din activitățile școlare sunt segregate pe sexe. Astfel, pentru fete sunt recomandate sporturi „ușoare”, cu nivel competitive scăzut, iar pentru băieți cele puternic competitive. În ceea ce privește educația pentru formarea aptitudinilor (inclusiv a celor tehnice), aceasta este orientată, în aspectele ei practice, prin muncă

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
OPSDRU Regiunea București-BifazUniversitatea Spiru Haret
București

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007- 2013. Investește în oameni!

✉ Str. Italiană, nr. 28, sect.2, et. 1, București @ profemin@spiruharet.ro
☎ Tel. 021.455.1942 🌐 profemin.ro

PROFEMIN (POSDRU/144/6.3/5/126567)

industrială pentru băieți și prin activități manuale pentru fete (în special pentru rolul de gospodină). Aceeași situație a segregării este evidențiată și în ceea ce privește educația sexuală.

- Profesorii practică, discriminat pe sexe, activitatea de orientare socio-profesională a elevilor. Aceasta este stipulată în funcție de criteriile pe care profesorii le consideră indicate pentru exercitarea lor: curaj și asumarea riscului în cazul băieților, respectiv grijă, atenție, sensibilitate și simț al frumosului, pentru fete.

- Educația pentru viața publică și privată, consideră cadrele didactice, trebuie să fie nuanțată la gen și nu bi-genizată sau echilibrată pe genuri.

- Pentru profesori și inspectori școlari, dimensiunea de gen în educație este invizibilă.

- Experți din structuri de decizie consideră că există o dimensiune de gen la nivelul relațiilor interpersonale, dar nu și la nivel de curriculum.

Studiile și proiectele referitoare la dimensiunea de gen în educație pun accent pe următoarele aspecte:

- conștientizarea dimensiunii de gen de către actorii implicați,
- parteneriatul de gen,
- informare și formare privind consecințele practicilor de discriminare de gen,
- implicarea tinerilor și a profesorilor în acțiuni de promovare și susținere a egalității de gen.

În ceea ce privește abordarea egalității de gen și de șanse în procesul educativ din școală se poate constata următoarele:

- elevii nu sunt pregătiți suficient pentru relații și roluri de gen pentru viața din afara școlii
- educația trebuie să tindă spre realizarea egalității de șanse pentru a pregăti copiii pentru viitoarele roluri în familie
- școala trebuie să valorifice mai bine potențialul copiilor – al băieților și al fetelor – și să se adapteze la specificul fiecărui gen
- elevii nu ajung să cunoască în profunzime și să valorifice singuri diferențele de gen
- cadrele didactice trebuie să ajute elevii și elevele să colaboreze, să lucreze împreună, să învețe *spiritul colegial*, că fiecare are dreptul la o șansă, indiferent de gen
- mulți tineri părăsesc școala cu prejudecăți față de celălalt sex, fapt ce contribuie la adâncirea divergențelor în viața de familie

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
OPSDRU Regiunea București-Bifaz

Universitatea Spiru Haret
București

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007- 2013. Investește în oameni!

✉ Str. Italiană, nr. 28, sect.2, et. 1, București @ profemin@spiruharet.ro
☎ Tel. 021.455.1942 🌐 profemin.ro

PROFEMIN(POSDRU/144/6.3/5/126567)

- la clasele mai mici, în special, este nevoie de abordarea problematicii de gen, datorită segregării de sex prezentă în procesul formării grupurilor și avînd în vedere că aptitudinile și comportamentul fetelor este diferit de cel al băieților.

Inegalități educaționale în România

Principalele cauze pentru care egalitatea de șanse nu este asigurată în instituțiile educaționale din România sunt:

- Sărăcia
- Mirajul plecării în străinătate
- Tratamente inegale al minorităților
- Diferențele între copii
- Nevoi educaționale speciale pentru unii elevi/studenti

Șanse egale ar putea fi oferite tuturor elevilor prin:

- Motivarea elevilor pentru școală prin creșterea entuziasmului profesorilor, relevanța materialelor de studiu, organizarea lecțiilor, implicarea elevilor, diversitate, relațiile profesor – elev
- Toleranță și acceptarea diferențelor individuale(etnie, religie, rasă etc.)
- Dotarea corespunzătoare a școlilor
- Revizuirea și simplificarea curriculum-ului.

Există încă în școli dificultăți în promovarea egalității de șanse, datorate diferențelor de statut social, discriminărilor de etnie, gen, dezinteresului, ignoranței, intoleranței.

Sunt necesare strategii didactice care să ofere oportunități egale de învățare prin:

- Utilizarea unor criterii comune de evaluare
- Oferirea de atenție, încurajare, considerație către toți elevii
- Crearea unor așteptări egale, indiferent de gen, în ceea ce privește succesul activității de învățare
- Folosirea unor metode didactice care să ia în considerare aptitudinile, nevoile, interesele elevilor.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
OPSDRU Regiunea București-BifazUniversitatea Spiru Haret
București

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007- 2013. Investește în oameni!

✉ Str. Italiană, nr. 28, sect.2, et. 1, București @ profemin@spiruharet.ro
☎ Tel. 021.455.1942 🌐 profemin.ro

PROFEMIN (POSDRU/144/6.3/5/126567)

Problemele economice din ultima perioadă au afectat în special populația urbană, prin creșterea șomajului, salarii mici, deteriorarea veniturilor etc., ceea ce a contribuit la creșterea ratei de copii neșcolarizați, cu abandon școlar și a celor cu eșec.

Atitudinea populației urbane față de școală este mai deschisă, fiind de acord cu necesitatea absolvirii cel puțin a învățământului obligatoriu, condiție obligatorie în perspectiva obținerii unei slujbe.

Rezultatele școlare ale elevilor și în general desfășurarea activităților educative sunt afectate de frecvențele reforme ale sistemului de învățământ.

STRATEGIA EDUCATIONALA IN ROMANIA

În România aproape un sfert din populație își are viața direct legată de învățământ, prin cei aproximativ 5 milioane de copii, elevi, studenți, personal didactic, personal auxiliar. Toate aceste categorii de persoane sunt interesate de finalitățile învățământului și de mijloacele prin care ele se realizează, iar starea educației depinde esențial de comportamentul tuturor acestor actori direcți și indirecti.

Reforma învățământului în România este justificată atât prin nevoia de adaptare a sistemului educațional la cerințele unei societăți fondate pe economia de piață, dar și prin nevoia de ameliorare substanțială a performanțelor învățământului românesc. În primii ani ai tranziției post-socialiste, sistemul de învățământ prezenta caracteristici de natură a diminua substanțial capacitatea sa de performanță, trasături semnalate de numeroase studii de specialitate. Sinteza acestor trasături arată că organizarea învățământului românesc era caracterizată prin:

- Egalitarism, performanțele individuale nu beneficiază de cadrul necesar afirmării și rasplatirii acestora; incapacitatea școlii de a-și asuma propria schimbare nu încurajează competiția și nu favorizează inovația; astfel, orice tendință înspre modernizare este inabusită, iar cetățeanul rămâne minimal ca exprimare socială;
- Colectivism, ilustrat prin ingradirea traseelor individuale de pregătire; are ca rezultat depersonalizarea, minimalizarea inițiativei și a diversității, accentuarea deficitelor de motivație și a mentalităților ce blochează creativitatea, pluralismul și deschiderea; ideea de bază a mentalității colectiviste exprimă faptul că societatea este mai importantă decât persoana care, ca sursă de evaluare a starilor sociale, este înlocuită de planul abstract al autorității societății;
- Învățământ reproductiv, necreativ; învățământul românesc transmite cunoștințe, dar nu este pregătit suficient pentru producerea acestora,

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
OPSDRU Regiunea București-Bifaz

Universitatea Spiru Haret
București

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007- 2013. Investește în oameni!

✉ Str. Italiană, nr. 28, sect.2, et. 1, București @ profemin@spiruharet.ro
☎ Tel. 021.455.1942 🌐 profemin.ro

PROFEMIN (POSDRU/144/6.3/5/126567)

avand ca scop mai degraba reproducerea de catre elev sau student a cunostintelor, decat utilizarea si valorificarea lor, pentru stimularea creativitatii si a innoirii;

- Centralism birocratic, unde aproape toate deciziile nu pot fi luate decat de sus in jos datorita presupusei incapacitati de autogovernare a nivelului ierarhic inferior; predomina fluxurile communicationale verticale in detrimentul celor orizontale, iar comunicarea cu exteriorul este ignorata;
- Sistemul de invatamant inca ii trateaza pe studenti si elevi ca produse, decat ca actori sau clienti ai institutiilor; organizarea invatamantului asigura mai degraba satisfacerea unor nevoi institutionale ale sistemului de invatamant decat a nevoilor societatii, fapt reflectat de dezinteresul fata de cererea educationala a diferitelor grupuri de clienti ai scolii;
- Paradigma productiei scolare de masa, reflectata in principal de inadecvarea ofertei de educatie la nevoile diferitilor beneficiari si ignorarea alegerilor exercitate de elevi sau alti actori ai educatiei; lipsa autonomiei scolilor si ruptura dintre scoala si comunitate.

Evaluarea carentelor majore ale organizarii si functionarii sistemului de invatamant face ca, in Romania, reforma invatamantului sa devina o prioritate strategica a reformelor perioadei de tranzitie la economia de piata. Primele incercari de reformare a invatamantului au fost in principal urmare a unor decizii politice, ele nu au pornit de la o evaluare realista a starilor de fapt si de la necesitatea identificarii fundamentelor stiintifice si criteriilor de reforma. Aceasta a facut ca schimbarile promovate sa modeleze sistemul de invatamant nu in functie de cerintele clientilor sistemului si ale societatii asupra produsului educational, ci mai de graba in functie de cerintele participantilor la sistem. De aceea, masurile de reforma reflectau, in buna masura, compromisul dintre interesele participantilor la sistemul de invatamant.

Fenomenele demografice si sociale identificate prin scaderea si saracirea populatiei au facut ca ponderea populatiei scolare in totalul populatiei tarii sa scada. Reducerea semnificativa a populatiei scolare se datoreaza unui complex de factori, intre care mentionam:

- modificarea duratei invatamantului obligatoriu,
- schimbarile intervenite in structura demografica
- conditiile socio-economice speciale imprimate de perioada de tranzitie care influenteaza participarea la educatie.

Alaturi de variabilele specificate, se pare insa ca fenomenul de scadere a ponderii populatiei scolare in totalul populatiei este si rezultatul politicilor

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSONELOR VÂRSTNICE
OPIPODRU Reginea București-HofUniversitatea Spiru Haret
București

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007- 2013. Investește în oameni!

✉ Str. Italiană, nr. 28, sect.2, et. 1, București @ profemin@spiruharet.ro
☎ Tel. 021.455.1942 🌐 profemin.ro

PROFEMIN (POSDRU/144/6.3/5/126567)

educationale aplicate in aceasta perioada, lucru evidentiat prin evolutia extrem de inegala a dinamicii populatiei scolare in functie de treptele sistemului de invatamant.

Pentru toate nivelurile invatamantului preuniversitarefectivele scolare au suferit reduceri insemnate. Cea mai lenta dinamica s-a produs la nivelul invatamantului primar si gimnazial, in principal datorita faptului ca reprezinta singura forma de invatamant obligatoriu.

In invatamantul primar si gimnazial, scaderea efectivelor scolare a avut loc atat din cauza reducerii populatiei de varsta scolară pentru aceasta treapta a sistemului educational, dar si scaderii gradului de cuprindere in invatamantul obligatoriu.

Aceasi tendinta este inasa foarte accentuata la nivelul invatamantului liceal, proces evidentiat prin scaderea continua a populatiei scolare de liceuexprimand o tendinta clara de elitizare a invatamantului postobligatoriu.

In paralel s-a remarcat, pentru o perioada, dupa 2001, explozia invatamantului superior, sustinuta atat de extinderea puternica a invatamantului superior public, dar si de aparitia si dezvoltarea spectaculoasa a invatamantului superior privat. Corespunzator acestei dinamici, gradul de cuprindere in invatamant a populatiei de varsta scolară cuprinsa intre 19 si 23 ani a crescut.

In conditiile manifestarii tendintei puternice de reducere a populatiei scolare din invatamantul preuniversitar si de crestere a efectivelor de studenti, sistemul de invatamant este singurul domeniu care si-a marit spectaculos personalul didactic, in principal la nivelul invatamantului liceal. Unele analize au explicat fenomenul in termeni de „foarfece educationala”, adica, pe de o parte a avut loc reducerea populatiei scolare in invatamantul destinat majoritatii, concomitent cu sporirea mai lenta a cheltuielilor si numarului cadrelor didactice alocate acestuia iar, pe de alta parte, s-a manifestat o crestere mai insemnata a cheltuielilor si a personalului didactic destinate treptelor superioare ale sistemului educational. Aceasta orientare a resurselor financiare si umane utilizate in invatamant deschide calea unor evolutii foarte diferite ale treptelor sistemului educational, evolutii marcate de accentuarea disparitatilor intre educatia de baza si treptele educationale post-obligatorii, in special educatia superioara. Concentrarea efortului public in directia treptelor superioare ale sistemului educational ar putea explica declinul educatiei de baza si performantele reduse obtinute de invatamantul romanesc la acest nivel.

Intre prioritatile reformei invatamantului trebuie sa se regaseasca obiectivul cresterii veniturilor corpului profesoral, obiectiv subordonat criteriilor de competenta si performanta profesionala dovedita, si nu celor de natura egalitarista si birocratica. Aceasta presupune crearea unei pietei veritabile a resurselor umane pentru invatamant si eficientizarea acesteia prin folosirea procedurilor de marketing educational si promotional Optiunea asupra masurilor si implementarea acestora vor angaja toti actorii sistemului educational si intreaga societate, iar rezultatele pozitive ale

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
OPIPOSDRU Regiunea București-BiforUniversitatea Spiru Haret
București

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007- 2013. Investește în oameni!

✉ Str. Italiană, nr. 28, sect.2, et. 1, București @ profemin@spiruharet.ro
☎ Tel. 021.455.1942 🌐 profemin.ro

PROFEMIN (POSDRU/144/6.3/5/126567)

ameliorării deficitelor arătate sunt conditionate inclusiv de schimbări la nivelul mentalitatilor și sistemului de valori dezirabile în societate.

Sistemul de învățământ se bucură de o atenție specială în cadrul programului de dezvoltare pe termen lung. În această direcție s-a acționat pentru:

- Consolidarea rolului școlii;
- Asimilarea limbajului informatic;
- Asigurarea condițiilor pentru învățarea a doua limbi de circulație internațională;

- Asimilarea temeinică a limbajelor artistice;
- Aprofundarea studiului limbii, istoriei și civilizației române.

Programul de guvernare în domeniul învățământului s-a concentrat asupra următorilor factori: **educația de bază pentru toți; capacitate de autoperfecționare a sistemului educațional; învățământul superior și cercetarea științifică; educația permanentă într-o societate educațională.**

Pentru realizarea educației de bază pentru toți au fost preconizate o serie de măsuri:

- Programe speciale de educație pentru persoanele cu handicap;
- Programe compensatorii pentru persoane excluse din viața socială normală;
- Programe de prevenire a abandonului școlar;
- Programe generalizate a învățământului prescolar;
- Crearea celei de-a doua șanse pentru persoane cu instruire incompletă;
- Programe de susținere a limbilor și culturilor minoritare;
- Programe de dezvoltare a zonelor defavorizate;
- Programe de reinsertie pentru persoanele marginalizate sau excluse social.

Educația permanentă și constituirea societății educaționale s-au realizat prin stabilirea cadrului legislativ pentru definirea educației permanente, diversificarea și extinderea ofertei de educație permanentă, includerea educației și formării ca o componentă necesară în toate programele de dezvoltare, coordonarea instituțional în procesul educațional, coordonarea programelor de finanțare externă.

Învățământul și reconversia forței de muncă au suferit foarte mult datorită, în primul rând, renunțării practice la activitatea de cercetare științifică.

Din păcate, în întregul proces de reformă a învățământului din țara noastră nu s-a avut în vedere și nu s-a realizat nimic concret pe linia cercetării științifice.

De aceea, este nevoie a se acționa în următoarele direcții:

- Restructurarea sistemului național al cercetării științifice;
- Adaptarea sistemului național de cercetare științifică și dezvoltare tehnologică la cerințele procesului de integrare în Uniunea Europeană;
- Dotarea și informatizarea laboratoarelor;

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
OPIPODRU Regiunea București-Ifov

Universitatea Spiru Haret
București

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007- 2013. Investește în oameni!

✉ Str. Italiană, nr. 28, sect.2, et. 1, București @ profemin@spiruharet.ro
☎ Tel. 021.455.1942 🌐 profemin.ro

PROFEMIN (POSDRU/144/6.3/5/126567)

- Promovarea unor proiecte de colaborare si de creare a unor centre de cercetare stiintifica;
- Dezvoltarea activitatii de cercetare-dezvoltare in plan regional;
- Asigurarea interfetei dintre cercetare si industrie, la nivel national si regional.

Un alt element esential il reprezenta trecerea efectiva la sistemul cercetarii-dezvoltarii ca o structura operationala de tip european. Aceasta inseamna ca, in planul cercetarii, se aplica masuri ce vizeaza perfectionarea managementului institutional si sporirea eficientei activitatii de cercetare-dezvoltare.

Educatia, element esential in definirea nivelului de pregatire si civilizatie al unei natiuni, se afla pe un drum al tranzitiei, de la o formula de reforma la alta, ajungandu-se la parametrii esentiali ce indica o durata medie de scolarizare de circa 8,3 ani, o speranta de viata scolara de circa 10 ani, un grad de alfabetizare de 96-97% (ceea ce inseamna circa 900.000 de membri ai societatii in situatia de a fi analfabeti), o scadere a ratei brute de cuprindere in invatamant etc., toate acestea corelate cu lipsa perspectivei unui loc de munca, ceea ce implica o situatie delicata pentru perioadele urmatoare.

Este nevoie de o investitie masiva in capitalul uman, la toate nivelurile sistemului social-economic si, mai ales stimularea motivatiei pentru invatamant si educatie, astfel incat situatia sa nu ajunga intr-un punct fara intoarcere.

Trecerea la o economie de tip concurential a impus restructurarea profunda a economiei si a societatii romanesti, ceea ce are implicatii directe pe piata fortei de munca, piata care cunoaste dezechilibre si ajustari succesive de mari proportii, generate de mutatiile structural din economia romaneasca.

Manifestarea acestor fenomene a impus regandirea sistemului educational din perspectiva adaptarii competentelor si specializarilor la reperele noului tip de economie si societate, inclusiv reconsiderarea rolului educatiei in ce priveste impactul economic al acesteia. „Realizarea unui sistem de invatamant modern, flexibil si eficient este un obiectiv major al oricarei societati deoarece nivelul de pregatire profesionala al factorului uman este decisiv in obtinerea unei productivitati si competitivitati superioare”.

Pentru a inlocui invatamantul reproductiv cu un invatamant preponderent formativ, centrat pe competente specifice generatoare de autonomie educativa si actionala; pentru a face posibila trecerea de la un invatamant colectivizat la unul individualizat, garant al sanselor egale pentru fiecare; pentru a inlocui invatamantul centralist cu unul descentralizat, in care autonomia sa fie realitate; pentru a inlocui idealul enciclopedismului cu asumarea regulilor generative de performante; pentru a se putea trece de la politica dezvoltarii extensive la politica performantelor stiintifice cu impact asupra societatii si cunoasterii.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
OPIPODRU Regiunea București-BifovUniversitatea Spiru Haret
București

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007- 2013. Investește în oameni!

✉ Str. Italiană, nr. 28, sect.2, et. 1, București @ profemin@spiruharet.ro
☎ Tel. 021.455.1942 🌐 profemin.ro

PROFEMIN (POSDRU/144/6.3/5/126567)

Aceste tinte (scopuri) ale unei reforme atotcuprinzătoare și efective a învățământului nu se pot realiza în doar câțiva ani, dar trebuie ca reforma să fie continuată cu insistență și susținută inclusiv politic pentru ca starea prelungită de latentă a sistemului să nu evolueze spre o formă de inerție cronicizată.

În același context, se apreciază că reușita sau eșecul reformei sistemului de învățământ depinde și de schimbarea mentalităților. În absența unor reconsiderări a credințelor, convingerilor și atitudinilor împărtășite de membrii instituțiilor școlare, schimbările profunde și plene promovate la nivel administrativ sau curricular riscă să nu antreneze reconsiderarea rolurilor învățământului în societatea nou creată, existând chiar pericolul de a se reveni la vechile structuri.

Desigur, schimbarea mentalităților este un proces dificil și de durată, dar cu efecte notabile, pe termen lung, asupra performanțelor instituției școlare. Actuala reformă a învățământului pregătește intrarea în secolul XXI, secolul cunoașterii și al învățării. De aceea, evoluția cantitativă și calitativă a învățământului, eficacitatea cu care școala își îndeplinește misiunea socială sunt hotărâtoare pentru viitorul societății în care funcționează. Sunt semnale că secolul XXI va fi dominat de cercetare, inovație, creativitate. România se pregătește, cu resursele limitate de care dispune, pentru a tranzita spre acest nou tip de societate a învățării. Învățământul poate contribui la pregătirea noii societăți în măsura în care între obiectivele majore ale reformei se situează și următoarele patru repere fundamentale :

1. armonizarea conținutului învățământului cu principiile funcționării societății postcomuniste: economie de piață, stat de drept, pluralism politic, libertăți individuale imprescriptibile;

2. transformarea școlilor în medii de revigorare morală, de renaștere cognitivă și de înnoire tehnologică - cu efecte la nivel macrosocial;

3. rezolvarea în timp util a problemelor rezultate din modernizarea tardivă a României, folosind parghiile specifice învățământului, prin asigurarea calificărilor solicitate de piața muncii, prin cercetarea științifică, prin politica educațională;

4. compatibilizarea organizării, funcționării și evaluării școlare și academice cu reperele practicate și armonizate deja în spațiul euro-atlantic.

Aceste repere sunt, cel puțin în principiu, tangibile și rezonabile în măsura în care reforma învățământului este promovată prin înnoiri legislative și susținută financiar, astfel încât schimbarea de paradigmă efectiv să se producă; o altă condiție ar fi ca reforma învățământului să se coreleze cu celelalte reforme sectoriale, astfel încât să preceadă și să integreze opțiunile strategice ale celorlalte sectoare, afirmându-se că o schimbare reală de sistem pornită din rațiuni profesionale și care se racordează la nevoia de globalizare a cunoașterii și a performanțelor economice. Se degaja și o concluzie: „...fără o reformă a învățământului, România va rămâne în

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECŢIEI SOCIALE ŞI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
OPOSDRU Regiunea Bucureşti-BifovUniversitatea Spiru Haret
Bucureşti

Proiect cofinanţat din Fondul Social European prin Programul Operaţional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007- 2013. Investeşte în oameni!

✉ Str. Italiană, nr. 28, sect.2, et. 1, Bucureşti @ profemin@spiruharet.ro
☎ Tel. 021.455.1942 🌐 profemin.ro

PROFEMIN (POSDRU/144/6.3/5/126567)

mod fatal o tara saraca, prada demagogiei de ocazie si loc din care se scurg spre exterior tineri specialisti, lipsiti de perspectiva in propria tara”.

Educatia si, implicit, invatamantul au intrat pe agenda politicilor in Europa Centrala din doua ratiuni distincte.

Prima consta in nevoia de adaptare a educatiei in raport cu societati care abia au parasit totalitarismul si s-au reorientat in directia societatilor deschise ale Occidentului.

A doua ratiune consta in dorinta resimtita de tarile Europei Centrale si de Est de a-si adecva performantele intelectuale si tehnologice in raport cu lumea accidentala. Este clar pentru oricine ca munca, studiile, petrecerea timpului liber in Europa de astazi sunt pregnant caracterizate de mobilitate, de schimburi interculturale si de comunicare.

Contactele, cooperarea si parteneriatul european fac parte integranta din viata cotidiana a guvernelor, a mediilor de afaceri, a asociatiilor profesionale si a oamenilor obisnuiti.

In acest context, educatia se confrunta cu solicitarea de a se reorganiza astfel incat solutiile noi sa fie posibil de aplicat pe scara largita. Procesele educative subliniaza tendinta tot mai puternica de unitate a tarilor si popoarelor europene si fondarea pe baze noi a relatiilor dintre ele, precum si adoptarea unei optici europene si luarea deciziilor la nivel european. Aceasta „optica europeana” vizeaza formarea unor cetateni liberi, dornici si capabili sa se implice in viata sociala si politica a comunitatii.

Invatamantul romanesc prezinta premisele unui invatamant de tip european prin „sistemul de valori pe care le promoveaza, prin tipul de institutii educative care se straduieste sa le consolideze, prin predilectia pentru cultura si educatie interculturala si prin calitatea elitelor pe care le formeaza”.

Integrarea europeana a devenit o prioritate a politicii educationale promovate la nivel national prin noile curricule, standardele de calificare profesionala si tipurile de diplome acordate, noile manuale scolare care au fost concepute in acord cu exigentele aderarii la Uniunea Europeana, ca si printr-o serie de demersuri cum ar fi: reorganizarea studiilor in spiritul Declaratiei de la Bologna (1990); introducerea de elemente de studii europene in curriculum preuniversitar (in 2000); reglementarea practicii extensiunii universale prin franchising (1998); participarea specialistilor romani la programele Bancii Mondiale, Phare, Tempus, Leonardo, Socrates; aderarea la proiecte regionale; programe interguvernamentale de schimburi culturale si stiintifice, la care participa elevi, studenti, profesori si cercetatori; prezenta invatamantului universitar romanesc in circuitul invatamantului international, confirmata prin numarul mare de studenti straini, care studiaza in Romania.

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013Instrumente Structurale
2007-2013GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
OPIPODRU Regiunea București-IfovUniversitatea Spiru Haret
București

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007- 2013. Investește în oameni!

✉ Str. Italiană, nr. 28, sect.2, et. 1, București @ profemin@spiruharet.ro
☎ Tel. 021.455.1942 🌐 profemin.ro

PROFEMIN (POSDRU/144/6.3/5/126567)

La nivelul învățământului preuniversitar, principalele acțiuni destinate integrării europene sunt:

1. restructurarea învățământului profesional și tehnic astfel încât formarea profesională să se realizeze la nivelul standardelor de pregătire din țările Uniunii Europene și în concordanță cu structura ocupatională specifică evoluției dinamice a pieței muncii în România. Pentru a cultiva egalitatea șanselor și a asigura posibilitatea continuării studiilor de către absolvenții învățământului preuniversitar, în noul curriculum național au fost introduse noi discipline de studiu: educație anteprenorială, tehnologia informației, cultura civică, informare și consiliere vocațională etc.. Totodată, noul curriculum permite abordări în funcție de interesul și afinitățile elevilor și de cerințele mediului local de afaceri.

2. elaborarea standardelor ocupationale și a sistemului de criterii privind elaborarea și certificarea - proiect finanțat de Banca mondială și Phare - VET. La acest program, derulat cu sprijinul Consiliului Pentru Standarde Ocupationale (COASA), au fost atrasi și reprezentanții operatorilor economici (manageri și sindicate ale salariaților) pentru a reorganiza întreaga paletă de meserii și specializări pe familii ocupationale și, respectiv, competente - cheie;

3. informarea și consilierea privind cariera (subcomponentă a programului de consiliere a adulților) - proiect finanțat de Banca Mondială și destinat furnizării de informații cu privire la piața forței de muncă și producerii de suporturi materiale pentru această activitate: profile profesionale, sisteme interactive computerizate de consiliere pentru cariera, chestionare de interese profesionale și teste de aptitudini, postere etc.. Acest program a fost conceput și derulat în ideea acomodării românilor cu specificul pieței unice europene a muncii, fiind o modalitate specifică de a face educație economică.

4. întărirea capacității manageriale și financiare a rețelei școlare

- program care beneficiază de sprijinul și asistența tehnică a unei echipe de specialiști din Marea Britanie (de la Center For British Teachers și de la Know How Found), vizează pregătirea managerilor școlari, constituirea unui sistem informațional eficient, adoptarea unui sistem unitar și coerent de evaluare al calității procesului educațional.

5. modernizarea evaluării și examinării școlare - prin introducerea noilor descriptori de performanță (calificative), reorganizarea anului școlar pe două semestre în locul tradiționalelor trimestre, modernizarea examinării prin schimbarea firească a accentului de la examenul de acces într-un ciclu școlar la examenul de finalizare a studiilor. Crearea unui sistem național de evaluare rămâne încă o prioritate a viitorului apropiat.

La nivelul învățământului superior, încă din 1990 relansarea schimburilor internaționale și integrarea în structurile educaționale de nivel european au constituit

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
OPSDRU Regiunea București-Bifaz

Universitatea Spiru Haret
București

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007- 2013. Investește în oameni!

✉ Str. Italiană, nr. 28, sect.2, et. 1, București @ profemin@spiruharet.ro
☎ Tel. 021.455.1942 🌐 profemin.ro

PROFEMIN (POSDRU/144/6.3/5/126567)

o preocupare majora. Reforma invatamantului superior si reluarea relatiilor interuniversitare au fost sprijinite de programele Uniunii Europene: TEMPUS, SOCRATES, LEONARDO, CEPES, finantarea fiind asigurata de Banca Mondiala si Phare. Cateva exemple sunt relevante din acest punct de vedere:

1. Programul Phare Tempus, a debutat in anul 1991. Obiectivele programului au vizat:

- redefinirea curriculumului academic si actualizarea continutului disciplinelor universitare;
- proiectarea de cursuri de scurta durata, cu impact direct in plan economic si pe piata fortei de munca in domenii precum sistemul bancar si financiar, management, turism, asistenta medicala si sociala, mass-media etc..;
- dezvoltarea dimensiunii interdisciplinare a educatiei;
- dezvoltarea si diversificarea ofertei educationale;
- sporirea competentelor didactice;
- consolidarea unor structuri organizational noi pentru invatamantul postuniversitar, indeosebi in domenii legate de integrarea europeana (studii aprofundate, masterat, doctorat);
- introducerea sistemului creditelor transferabile;
- promovarea parteneriatului universitate - agent economic;
- pregatirea pentru participarea la programe comunitare.

2. Programul SOCRATES (componenta ERASMUS) - program de cooperare europeana in care a fost cooptata si Romania in 1997; contribuie la consolidarea dimensiunii europene a studiilor derulate in universitati. Principalele activitati sunt:

- programe intensive pentru studenti si profesori, realizate in context european;
- generalizarea folosirii sistemului de credite transferabile pentru a facilita intensificarea mobilitatii interne si internationale a studentilor si pentru a asigura recunoasterea academica a perioadelor / stagiilor de studiu;
- restructurarea examenelor de licenta potrivit uzantelor europene;
- reorganizarea specializarilor academice pe trunchiuri mai largi, pentru a asigura compatibilitatea intre titlul academic (diploma) si cerintele extem de dinamice ale unei piete a muncii in alt calificate;
- organizarea doctoratului in cotutela.

3. Un alt program Phare este destinat sprijinirii reformei sistemului de management academic si instituirea autonomiei universitare. Programul este asistat de Universitatea din Paris si de Centrul European UNESCO de Invatamant Superior (CEPES) si vizeaza:

- separarea managementului administrativ - financiar de conducerea academica;

UNIUNEA EUROPEANĂ

GUVERNUL ROMÂNIEI

Fondul Social European
POSDRU 2007-2013

Instrumente Structurale
2007-2013

GUVERNUL ROMÂNIEI
MINISTERUL MUNCII, FAMILIEI,
PROTECȚIEI SOCIALE ȘI
PERSOANELOR VÂRSTNICE
OPSDRU (Regiunea București-Bfov)

Universitatea Spiru Haret
București

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007- 2013. Investește în oameni!

✉ Str. Italiană, nr. 28, sect.2, et. 1, București @ profemin@spiruharet.ro
☎ Tel. 021.455.1942 🌐 profemin.ro

PROFEMIN (POSDRU/144/6.3/5/126567)

- separarea finantarii activitatii de invatamant de subventionare a functionarii spatiilor de cazare;
- trecerea, in 1999, la finantarea globala si autonomizarea financiara reala a universitatilor;
- introducerea unor mecanisme moderne de evaluare interna si externa a calitatii ofertei educationale, cu perspectiva de a diferentia finantarea diferitelor programe si de a oferi informatii complete asupra folosirii banului public;
- dezvoltarea unui sistem computerizat integrat pentru finantarea universitatilor.

Concluzionand, promovarea programelor de formare scolara / universitara / postuniversitara asigura valorificarea noului cadru legal si institutional al colaborarii internationale, circulatiei internationale a ideilor, a publicatiilor de specialitate, a profesorilor si a studentiiilor, confruntarea internationala a experientelor de formare a specialistilor sunt atat factori de promovare, cat si efecte ale competitivitatii fiecărei universitati.

Ștefan BARBĂLATĂ
Expert organizare evenimente